

ניהול חוסן בקהילות בסיכון – 290.4057

מרצה: פרופ' שריל זלוטניק – czlotnick@univ.haifa.ac.il

תיאור הקורס: יש יותר ויותר מחקרים המראים לנו שמחלה או חוויה (ולו בודדת) יכולה לפגוע באיכות החיים (המצב הפיזי, הנפשי והחברתי) של ילד או נער או אפילו של משפחה או קהילה. בקורס זה, אנו נדון במשמעות המושג של "להיות בסיכון", מצבים והשפעות שבהם ילדים וקהילות נתפסים כנמצאים בסיכון, התערבויות שמאפשרות הורדת הסיכון, ומהו התפקיד שלנו כאחים וכאחיות לצמצם את הסיכון ולקדם את איכות החיים בקרבם.

מטרות העל של הקורס:

1. הבנה של המושג "להיות בסיכון"
2. זיהוי רב-ממדי של היבטים של גורמי הסיכון אשר משפיעים על אנשים בסיכון.
3. הכרת המודלים המשמשים לבניית התערבויות להפחתת סיכון כגון התיאוריה האקולוגית של ברונפנברגר ותפיסת מסלול החיים
4. יכולת לסנתז את הספרות הקיימת בכדי ליצור תוכנית שתסייע בקידום איכות החיים לקבוצה מסוימת שבסיכון.

מטלות הקורס:

30%	<p>מצגת (30 דקות) – תיאור מצב של קהילה או קבוצה בסיכון לפי אחד מהמודלים. כל מצגת תכלול:</p> <ul style="list-style-type: none"> • רקע מדעי וגם מידע מהילדים או מהאנשים בסיכון, או מאילו שמטפלים בהם; • שרותי בריאות ורווחה וכדומה שכבר קיימים ושצמצמו בעבר את הסיכון • קטע של יעוץ מקהל (סטודנטים בכיתה) על 3 אופציות להתערבות
15%	<p>השתתפות – אני מצפה שסטודנטים יציעו הצעות להתערבות.</p>
50%	<p>דו"ח קבוצתי (זוגות) - יצירת תוכנית שתסייע לקדם את איכות החיים של קבוצת אנשים (10 עמודים לא כולל מקורות). דו"ח יכלול:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) רקע מדעי על אוכלוסייה בסיכון 2) עמוד אחד של LOGIC MODEL 3) הסבר על מטרת ההתערבות ותיאור של המרכיבים של LOGIC MODEL (זה כולל ברירת שיטת הערכה) 4) התרומה של ההתערבות לאוכלוסייה בסיכון <p>*** מועד - 1 יולי 2020 בשעה 17:00 ***</p>
100%	סיכום

תאריך השיעור	נושא	חומר לקרוא
11 מרץ	<ul style="list-style-type: none"> • משימות לקורס • הבנה והגדרות של המושג "ילדים או קהילות בסיכון" • הגדרת בריאות ואיכות החיים בהקשר של סיכון • חוויות שליליות מתקופת הילדות 	
18 מרץ	<ul style="list-style-type: none"> • מודל מס' 1 - תפיסת מסלול החיים (Life Course Perspective) 	<p>Kuh, D., Ben-Shlomo, Y., Lynch, J., Hallqvist, J., & Power, C. (2003). Life course epidemiology. <i>Journal of Epidemiology & Community Health</i>, 57(10), 778-783.</p>

Hamiel D, Wolmer L, Spirman S, & Laor N. (2013) Comprehensive Child-Oriented Preventive Resilience Program in Israel Based on Lessons Learned from Communities Exposed to War, Terrorism and Disaster. <i>Child Youth Care Forum, 42, 261-274.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • מודל מסי' 2-התאוריה האקולוגית – ברוננברגר 	25 מרץ
Cousins, Laura A., et al. "Topical review: Resilience resources and mechanisms in pediatric chronic pain." <i>Journal of Pediatric Psychology 40.9 (2015): 840-845.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • חוסן (Resilience) 	1 אפריל
Wagnild, G., & Young, H. (1993). Development and psychometric. <i>Journal of Nursing Measurement, 1(2), 165-178</i> . Snyder, C. R., Sympson, S. C., Ybasco, F. C., Borders, T. F., Babyak, M. A., & Higgins, R. L. (1996). Development and validation of the State Hope Scale. <i>Journal of Personality and Social Psychology, 70(2), 321.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • מדידת חוסן • מצגת של סטודנט (1) 	22 אפריל
	<ul style="list-style-type: none"> • מצגות של סטודנטים (2) 	6 מאי
	<ul style="list-style-type: none"> • מצגות של סטודנטים (2) 	13 מאי
	<ul style="list-style-type: none"> • מצגות של סטודנטים (2) 	20 מאי
	<ul style="list-style-type: none"> • מצגות של סטודנטים (2) 	27 מאי
	<ul style="list-style-type: none"> • מצגות של סטודנטים (2) 	3 יוני
	<ul style="list-style-type: none"> • מצגות של סטודנטים (2) 	10 יוני
	<ul style="list-style-type: none"> • מצגות של סטודנטים (2) 	17 יוני
Maynard L., & Lynn, D. (2016). Development of a logic model to support a network approach in delivering 24/7 children's palliative care: part two. <i>International Journal of Palliative Nursing, 22(6), 278-285.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • מהי התערבות • שרטוט ההתערבות לפי ה- LOGIC MODEL • תיאור ההתערבות 	24 יוני

מקורות:

אנטונובסקי א. (1988) המודל הסלוטוגני כתיאוריה מכוונת בקידום הבריאות. מגמות, 1988, (1-2), 170-181.

Bethell, C. D., Newacheck, P. W., Fine, A., Strickland, B. B., Antonelli, R. C., Wilhelm, C. L., ... & Wells, N. (2014). Optimizing health and health care systems for children with special health care needs using the life course perspective. *MCHJ, 18(2), 467-477.*

Benoit, D. (2004). Infant-parent attachment: Definition, types, antecedents, measurement and outcome. *Paediatrics & child health, 9(8), 541-545.*

Berzin, S. C., & De Marco, A. C. (2010). Understanding the impact of poverty on critical events in emerging adulthood. *Youth & Society, 42(2), 278-300.*

Cousins, Laura A., et al. "Topical review: Resilience resources and mechanisms in pediatric chronic pain." *Journal of Pediatric Psychology 40.9 (2015): 840-845.*

- Halligan, S.L., Murray, L., Martins, C., & Cooper, P.J. (2007) Maternal depression and psychiatric outcomes in adolescent offspring: A 13-year longitudinal study. *Journal of Affective Disorders*, 97 (1–3), 145–154. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jad.2006.06.010>
- Hamiel D, Wolmer L, Spirman S, & Laor N. (2013) Comprehensive Child-Oriented Preventive Resilience Program in Israel Based on Lessons Learned from Communities Exposed to War, Terrorism and Disaster. *Child Youth Care Forum*, 42, 261-274.
- Hanson MA & Gluckman PD. (2014) Early developmental conditioning of later health and disease: physiology or pathophysiology? *Physiological Review*, 94(4), 1027-1076
- Hsieh, H. F., Heinze, J. E., Aiyer, S. M., Stoddard, S. A., Wang, J. L., & Zimmerman, M. A. (2015). Cross-domain influences on youth risky driving behaviors: A developmental cascade analysis. *Journal of applied developmental psychology*, 38, 11-21.
- Israel, S., Moffitt, T. E., Belsky, D. W., Hancox, R. J., Poulton, R., Roberts, B., ... & Caspi, A. (2014). Translating personality psychology to help personalize preventive medicine for young adult patients. *Journal of Personality and Social Psychology*, 106(3), 484.
- John, O. P., & Srivastava, S. (1999). The Big-Five trait taxonomy: History, measurement, and theoretical perspectives. In L. A. Pervin & O. P. John (Eds.), *Handbook of personality: Theory and research* (Vol. 2, pp. 102–138). New York: Guilford Press.
- Klimstra, T. A., Luyckx, K., Germeijs, V., Meeus, W. H., & Goossens, L. (2012). Personality traits and educational identity formation in late adolescents: Longitudinal associations and academic progress. *Journal of Youth and Adolescence*, 41(3), 346-361.
- Kuh, D., Ben-Shlomo, Y., Lynch, J., Hallqvist, J., & Power, C. (2003). Life course epidemiology. *Journal of Epidemiology & Community Health*, 57(10), 778-783.
- Lee, J. M., Pilli, S., Gebremariam, A., Keirns, C. C., Davis, M. M., Vijan, S., ... & Gurney, J. G. (2010). Getting heavier, younger: trajectories of obesity over the life course. *International Journal of Obesity*, 34(4), 614-623.
- Maynard L., & Lynn, D. (2016). Development of a logic model to support a network approach in delivering 24/7 children's palliative care: part two. *International Journal of Palliative Nursing*, 22(6), 278-285.
- Masten A.S. (2014) *Ordinary Magic Resilience in Development*. London: The Guilford Press. Pp. 1-22.
- Niño, M. D., Cai, T., & Ignatow, G. (2016). Social isolation, drunkenness, and cigarette use among adolescents. *Addictive behaviors*, 53, 94-100
- Phillips, D. A., & Shonkoff, J. P. (Eds.). (2000). *From neurons to neighborhoods: The science of early childhood development*. National Academies Press.
- Snyder, C. R., Simpson, S. C., Ybasco, F. C., Borders, T. F., Babyak, M. A., & Higgins, R. L. (1996). Development and validation of the State Hope Scale. *Journal of Personality and Social Psychology*, 70(2), 321.
- Stiles, J., & Jernigan, T. L. (2010). The basics of brain development. *Neuropsychology review*, 20(4), 327-348.
- Thornberry, Terence P., et al. "Adolescent risk factors for child maltreatment." *Child abuse & neglect* 38.4 (2014): 706-722.
- Vrshek-Schallhorn, S., Czarlinski, J., Mineka, S., Zinbarg, R. E., & Craske, M. (2011). Prospective predictors of suicidal ideation during depressive episodes among older adolescents and young adults. *Personality and individual differences*, 50(8), 1202-1207.
- Wagnild, G., & Young, H. (1993). Development and psychometric. *Journal of Nursing Measurement*, 1(2), 165-17847.
- Zautra, A. J., Hall, J. S., & Murray, K. E. (2010). Resilience a new definition for people and communities. In J. W. Reich, A. J. Zautra, & J. S. Hall (Eds.), *Handbook of Adult Resilience* (pp. 3-29). London: The Guilford Press.
- Zlotnick, C., Tam, T., & Soman, L. A. (2012). Lifecourse Outcomes on Mental and Physical Health: The Impact of Foster Care on Adulthood. *American Journal of Public Health*, 102(3), 534-540.